

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
BOSHOVERWEG 30
TE WEERT
GEMEENTE WEERT

Project: WEE.AZN.ECO
Rapportnummer: 08061405
Status: Eindrapportage
Datum: 9 juni 2009
Opdrachtgever: Limbra bv
Postbus 162
6000 AD Weert
Tel. 0495 - 544677
Fax 0495 - 544706
Contactpersoon: Dhr. N. te Riele

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl
Opsteller: Ing. M. Koen
Paraaf:
Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingreep	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren	6
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	6
5.5	Libellen en vlinders	6
5.6	Vaatplanten.....	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6.1	Flora- en faunawet.....	7
6.2	Algemene zorgplicht	9
6.3	Gebiedsbescherming.....	9
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Limbra bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Boshoverweg 30 te Weert in de gemeente Weert.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling, alsmede de sloop en nieuwbouw, op de onderzoekslocatie

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of een onderdeel vormen van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Weert bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 6.750 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Boshoverweg 30 en de Jankushofstraat, circa 2 km ten noordwesten van de kern van Weert in de gemeente Weert (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Weert, sectie N, nummer 2621.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 57 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 175.580$, $Y = 363.150$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 175/363.

De onderzoekslocatie betreft een woonperceel met siertuin en een voormalige kwekerij. De locatie is bebouwd met een woonhuis (nr. 30) en een viertal schuurtjes/garages. Het woonhuis is voorzien van een pannendak, waarvan de rand zich op circa 2,75 m boven de grond bevindt. De schuurtjes zijn in gebruik als opslag van materialen en hout. Het onbebouwde deel van de onderzoekslocatie is grotendeels onverhard. Alleen het erf rondom het woonhuis en enkele paadjes door de siertuin zijn verhard met kinderkopjes, beton en/of tegels. Het noord- en oostelijke gedeelte betreft een voormalige kwekerij van diverse struiken en bomen, dat momenteel bestaat uit ruigtevegetatie en enkele kweekrestanten. Het zuidwestelijke deel van de onderzoekslocatie is grotendeels in gebruik als siertuin. In de siertuin bevindt zich diverse beplanting, zoals rododendron, hortensia en taxus. Ten zuidoosten van het woonhuis bevinden zich twee beuken. Verspreid over het gehele terrein bevinden zich, behalve de twee beuken, nog enkele andere bomen als kers, spar, walnoot, Amerikaanse eik, conifeer en enkele fruitbomen. In de siertuin bevinden zich verder ook nog twee kippenrennen.

Ten noordwesten van de onderzoekslocatie bevindt zich de Boshoverweg. Ten zuidwesten van de locatie bevindt zich de Jankushofstraat. Ten noordwesten van de onderzoekslocatie zijn twee vrijstaande woonhuizen gelegen met riant groene tuinen. Tevens bevindt zich in deze richting gemeentelijke groen met een parkachtig karakter. De overige directe omgeving van de onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit woningen met siertuinen. In westelijke richting van de locatie begint het buitengebied van de gemeente Weert, bestaande uit agrarische gronden met boerenerven.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft het gebied "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven". De rand van dit Natura 2000-gebied bevindt zich op circa 2,5 km ten westen van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. De onderzoekslocatie bevindt zich eveneens niet in of nabij een gebied dat deel uitmaakt van de POG. Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied maakt tevens deel uit van de EHS en betreft het meest nabijgelegen EHS onderdeel ten aanzien van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens in totaal 17 nieuwbouwwoningen op de onderzoekslocatie te realiseren. Ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling zal het woonhuis en alle overige bebouwing op de onderzoekslocatie worden gesloopt. Daarnaast zal alle beplanting worden verwijderd en zullen de aanwezige bomen, met uitzondering van de twee beuken, worden gekapt. Vervolgens zal het terrein bouwrijp worden gemaakt en zullen er graaf- en bouwwerkzaamheden plaatsvinden.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 8 mei 2009. Daarnaast is er op 3 juni een extra bezoek gebracht ter inspectie van de geschikte openingen en ruimte tussen de luifels en de buitenmuur. Tijdens het eerste veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

De provincie Limburg heeft alle broedvogelsoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die op de Rode Lijst staan, bijvoorbeeld huismus, ringmus, huiszwaluw en boerenzwaluw. Dit zijn moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Uit de gegevens van provincie Limburg met betrekking tot broedvogels blijkt dat bij de broedvogelinventarisatie in 2006, binnen het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, broedgevallen van grasmus, spotvogel, zwarte roodstaart, ekster en zwarte kraai zijn vastgesteld. Binnen en in de directe nabijheid van de onderzoekslocatie zelf zijn geen broedgevallen vastgesteld.

Van de gekarteerde broedvogels, binnen het betreffende kilometerhok, staat alleen spotvogel op de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004, met als status gevoelig. De overige gekarteerde broedvogels zijn voor Limburg "Schaarse soorten". Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen het betreffende kilometerhok 22 soorten broedvogels waargenomen, waaronder de Rode Lijstsoorten boerenzwaluw en huismuis.

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels.

Door de aanwezigheid van een tuin met verschillende struiken, bomen en schuurtjes is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. De beplanting, maar ook de aanwezige bebouwing kunnen broedgelegenheid bieden aan algemene vogelsoorten als merel, heggemus en houtduif.

De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen. Er zijn tevens geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie wordt gebruikt door vogelsoorten waarvan het leefgebied of het nest jaarrend beschermd is.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997) en de NHGL Werkatlas zoogdieren in Limburg (Huizinga *et al.* 2005) blijkt dat er binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen; watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in theorie geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van openingen (stootvoegen) die toegang verlenen tot de spouwmuren. Het woonhuis beschikt tevens over luifels. Indien deze permanent geopend zijn, kunnen vleermuizen gebruik maken van de ruimte tussen een luifel en de buitenmuur van het woonhuis.

Naast 8 mei 2009 heeft er op 3 juni 2009 een extra veldbezoek plaatsgevonden, ten behoeve van een intensieve inspectie van de toegangsmogelijkheden voor vleermuizen tot de spouwmuur van het woonhuis. Tijdens beide veldbezoeken zijn er geen indicaties aangetroffen, zoals vleermuiskeutels op vensters, op de grond of aan de muur onder de geschikte openingen. Ook zijn er geen schuurplekjes rond de stootvoegen waargenomen, welke kunnen ontstaan wanneer vleermuizen veelvuldig van en bepaalde opening gebruik zouden maken. De geschikte openingen bevinden zich op circa 2, 5 boven de grond, net onder de dakrand. De grens tussen het dak en de muren zijn overigens volledig gedicht, waardoor vleermuizen hier geen toegang hebben tot de spouwmuur of ruimtes achter de dakpannen.

Het merendeel van de stootvoegen is te smal voor vleermuizen (< 1 cm) en daarbij zitten de meeste openingen vol met spinrag, wat indiceert dat de openingen niet in gebruik zijn. Over het gehele woonhuis zijn er hooguit 2 á 3 geschikte openingen ($\pm 1,5$ cm) aanwezig, waardoor een gewone dwergvleermuis in theorie de spouwmuur kan bereiken.

Echter bevinden zich dicht langs het woonhuis diverse hoge struiken voor de meest geschikte openingen, waardoor er weinig vrije aanvliegroutes aanwezig zijn. Tevens is er hierdoor weinig ruimte voor zwermactiviteiten. Alle factoren bij elkaar opgeteld; geen sporen, lage vliegopeningen, veel spinrag en weinig ruimte voor zwermactiviteiten, maakt het niet aannemelijk dat het woonhuis een functie heeft als kraam- en vaste zomerverblijfplaats of als paar/zwermplaats voor vleermuizen.

De schuren op de onderzoekslocatie zijn in theorie ook geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen als gewone grootoorvleermuis. Deze soort wordt vaak aangetroffen in de nok van schuren. Vanwege de hoeveelheid spinrag in de schuren is het niet aannemelijk dat vleermuizen van de schuren gebruik maken. Daarnaast zijn ook de schuren tijdens beide veldbezoeken overdag, geïnspecteerd op de aanwezigheid van vleermuizen of verblijfsindicaties als keutels of voedselresten (vlindervleugels). Tijdens de inspecties zijn geen vleermuizen of verblijfsindicaties hiervan aangetroffen in de schuren. Op basis van het ontbreken van verblijfsindicatie en de aanwezigheid van spinrag is het niet te verwachten dat de schuren een verblijfsfunctie hebben voor vleermuizen.

De bomen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op holtes waar vleermuizen eventueel gebruik van zouden kunnen maken. Tijdens beide veldbezoeken zijn geen holtes aangetroffen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De woningen in de directe nabijheid van de onderzoekslocatie, met name ten zuidwesten van de locatie, zijn meer geschikt als vaste verblijfplaats dan de bebouwing op de onderzoekslocatie. De woningen nr. 2 t/m 12 aan de Jankushofstraat zijn namelijk voorzien van een spouwmuur met geschikte openingen (stootvoegen) op een hoogte van 4 tot 6 meter. Vleermuizen hebben hier een betere aanvliegroute en meer zwermmogelijkheid, vanwege de hoogte en minder vegetatie direct bij de geschikte openingen.

De potentiële verblijfplaatsen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie ondervinden naar verwachting, mede vanwege de onderlinge afstand, geen negatieve effecten van de voorgenomen ingrepen.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat (bomen en open plekken), mogelijk worden gebruikt door eventueel in de omgeving verblijvende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Het terrein zal naar verwachting hooguit een foerageerfunctie hebben voor enkele individuen. De plannen zullen, naar verwachting, geen aantasting van een belangrijk onderdeel van het totale foerageergebied vormen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er in de directe omgeving voldoende geschikt foerageerhabitat aanwezig blijven. Hierbij valt te denken aan de tuinen en het parkachtige gemeentelijke groen ten noorden van de locatie en het sportpark in zuidoostelijke richting.

Vliegroutes

Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden er geen lijnvormige landschappelijke elementen verstoord die mogelijk als vliegverbinding kunnen fungeren tussen potentiële verblijfplaatsen en potentieel belangrijke foerageergebieden of tussen twee belangrijke foerageergebieden.

5.3 Overige zoogdieren

Volgens de gegevens uit de NHGL Werkatlas zoogdieren in Limburg (Huizinga *et al.* 2005) zijn binnen het kilometerhok van de onderzoekslocatie enkel algemene soorten als konijn, haas, egel en mol waargenomen. De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren. Door de aanwezigheid van struiken, beplanting, schuren en opslag van materialen zijn er op de onderzoekslocatie voor zoogdieren tal van plekken om te schuilen. Voor de te verwachten algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

De onderzoekslocatie vormt in theorie een geschikt habitat voor de steenmarter. Voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen, zoals uitwerpselen of prooi-resten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze beschermde soort. Tevens is het aan de hand van verspreidingsgegevens niet te verwachten dat de steenmarter voorkomt op en in de directe omgeving onderzoekslocatie.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON (1997 - 2006) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker, poelkikker, bruine kikker en levendbarende hagedis.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden onder de beplanting of materialen. Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en vijvers op de onderzoekslocatie ontbreken is het uit te sluiten dat er voortplantingsmogelijkheden zijn op de locatie voor amfibieën en vissen.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarneming van levendbarende hagedis heeft naar verwachting betrekking op de natuurgebieden in de omgeving van Weert, zoals het "Weerter- en Budelergergen & Ringelsven".

5.5 Libellen en vlinders

In de periode 1990 tot 1999 zijn geen populaties aangetroffen van beschermde dagvlindersoorten in de directe omgeving van de onderzoekslocatie (Dagvlinders in Limburg, NHGL 2001). Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

In de periode 1977 tot 2003 zijn tevens geen beschermde libellen- en juffersoorten waargenomen op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie (Werkatlas Libellen in Limburg, NHGL 2004). Voor libellen geldt overigens dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawetsoorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten.

Uit de gegevens van provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten blijkt dat bij de kartering in 2006, op de onderzoekslocatie geen soorten met een beschermde status zijn waargenomen. Binnen het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie binnen gelegen is, zijn wel 6 Limburgse lijstsoorten aangetroffen, alsmede 10 schaarse soorten.

Volgens het natuurloket zijn de betreffende kilometerhokken niet onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. Gezien het huidige en voormalige gebruik van de onderzoekslocatie als siertuin en kwekerij, is het niet te verwachten dat er beschermde plantensoorten op natuurlijke wijze op de locatie aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten ten aanzien van broedvogels. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning is het niet te verwachten dat er overtredingen plaats zullen vinden ten aanzien van vleermuizen. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfsindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Spechtsoorten, kolonievogels en de meeste roofvogels zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting en de bebouwing buiten het broedseizoen worden verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval in de schuren voor aanvang van de sloopwerkzaamheden binnen de broedperiode, kan voorkomen dat er onnodige verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren.

Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven en indien nodig een ontheffing aan te vragen (Limpens, 2005).

Verblijfplaatsen

Vanwege het ontbreken van sporen, de hoogte van de (vlieg)openingen, de hoeveelheid spinrag en de geringe ruimte voor zwermactiviteiten, is het niet aannemelijk dat de bebouwing een functie heeft als kraam- en vaste zomerverblijfplaats of als paar/zwermplaats voor vleermuizen. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden aangenomen dat er geen overtreding van de wetgeving ten aanzien van een vaste verblijfplaats zal plaatsvinden. Ondanks dat de bebouwing naar verwachting geen vaste verblijfsfunctie heeft voor vleermuizen, is het echter niet volledig uit te sluiten dat een enkele incidentele gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de spouwruimte van het woonhuis*.

* Het geringe risico op de aanwezigheid van een enkele incidentele vleermuis rechtvaardigt volgens Econsultancy niet het uitvoeren van een jaar rond veldonderzoek naar deze soortgroep. Deze onderzoeksinspanning, conform het protocol voor vleermuissonderzoek, staat in geen verhouding met de kans op verstoring ten aanzien van vleermuizen.

In het kader van "zorgvuldig handelen" dient bij de sloop van het woonhuis rekening te worden gehouden met een enkele mogelijk incidenteel aanwezige gewone dwergvleermuis. Gewone dwergvleermuizen zullen bij verstoring overdag niet snel geneigd zijn om weg te vliegen. In het geval van aanwezigheid van een vleermuis dienen de werkzaamheden tijdelijk te worden gestaakt en kan na het uitvliegen (in de avondschemering) de buitenmuur geheel worden verwijderd. De incidenteel aanwezige vleermuis zal in de loop van de nacht een alternatieve verblijfplaats zoeken.

In het kader van dit project is er bij "zorgvuldig handelen" geen sprake van een overtreding ten aanzien van de Flora- en faunawet, indien onverhoopt een enkele gewone vleermuis van de spouwruimte gebruik zou maken. Over het algemeen is de periode augustus - half oktober de minst ongunstige slooperperiode ten aanzien van vleermuizen. In deze periode zijn de kraamkolonies uitgevlogen en zijn vleermuizen nog niet in winterslaap.

Wanneer er tijdens de sloop van het woonhuis onverhoopt meerdere vleermuizen worden aangetroffen dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige en dient er alsnog een ontheffing te worden aangevraagd.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden binnen de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor alle aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden of verstoren van individuen te voorkomen.

Bij het verwijderen van beplanting en materialen, dient rekening te worden gehouden met kleine zoogdieren als egel en amfibieën als gewone pad, welke zich verscholen kunnen hebben onder struiken, beplanting en materialen. De eventueel aanwezige dieren dienen de gelegenheid te krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Indien er tijdens de werkzaamheden dieren worden aangetroffen, dienen deze met zorg te worden verplaatst naar een geschikte habitat buiten de invloedssfeer van de ingreep.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen of in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. De onderzoekslocatie is tevens niet gelegen in een gebied dat deel uitmaakt van de EHS en/of de POG. Mede vanwege de afstand tot en de toekomstige woonfunctie van de onderzoekslocatie zal het meest nabijgelegen beschermde gebied: "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" naar verwachting geen nadelige effecten ondervinden door de voorgenomen ingreep op de locatie.

In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 / EHS/ /POG) is er geen nadere toetsing nodig.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Limbra bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Boshoverweg 30 te Weert in de gemeente Weert.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling, alsmede de sloop en nieuwbouw

Voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens in totaal 17 nieuwbouwwoningen op de onderzoekslocatie te realiseren. Ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling zal het woonhuis en alle overige bebouwing op de onderzoekslocatie worden gesloopt. Daarnaast zal alle beplanting worden verwijderd en zullen de aanwezige bomen, met uitzondering van de twee beuken, worden gekapt. Vervolgens zal het terrein bouwrijp worden gemaakt en zullen er graaf- en bouwwerkzaamheden plaats gaan vinden.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De beplanting en bebouwing op de onderzoekslocatie kunnen onderkomen bieden aan algemene broedvogels als merel, heggemus en houtduif. De bebouwing op de onderzoekslocatie is weinig geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen en heeft naar verwachting geen vaste verblijfsfunctie voor deze streng beschermde soortgroep. De onderzoekslocatie is, gelet op het aanwezige habitat (bomen en open plekken), geschikt voor eventueel in de omgeving verblijvende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Streng beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn, vanwege het ontbreken van geschikt habitat /of verblijfsindicaties, niet op de onderzoekslocatie te verwachten.

De onderzoekslocatie is geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren als egel, konijn, haas, mol en kleine marterachtigen. De onderzoekslocatie vormt tevens een geschikt landhabitat voor algemeen voorkomende amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Voor deze te verwachten algemene soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval in de schuren voor aanvang van de sloopwerkzaamheden binnen de broedperiode, kan voorkomen dat er onnodige verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdieren. Voor en tijdens de werkzaamheden, moeten eventueel aanwezige dieren de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Gebiedsbescherming

De EHS en POG zullen niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 / EHS/ /POG) is er geen nadere toetsing nodig.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht, als er tijdens de sloop van het woonhuis, in het kader van "zorgvuldig handelen", rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid van een enkele incidentele gewone dwergvleermuis in de spouw. De sloop dient bij voorkeur, tevens rekening houdend met broedvogels, in de periode augustus - half oktober worden uitgevoerd.*

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

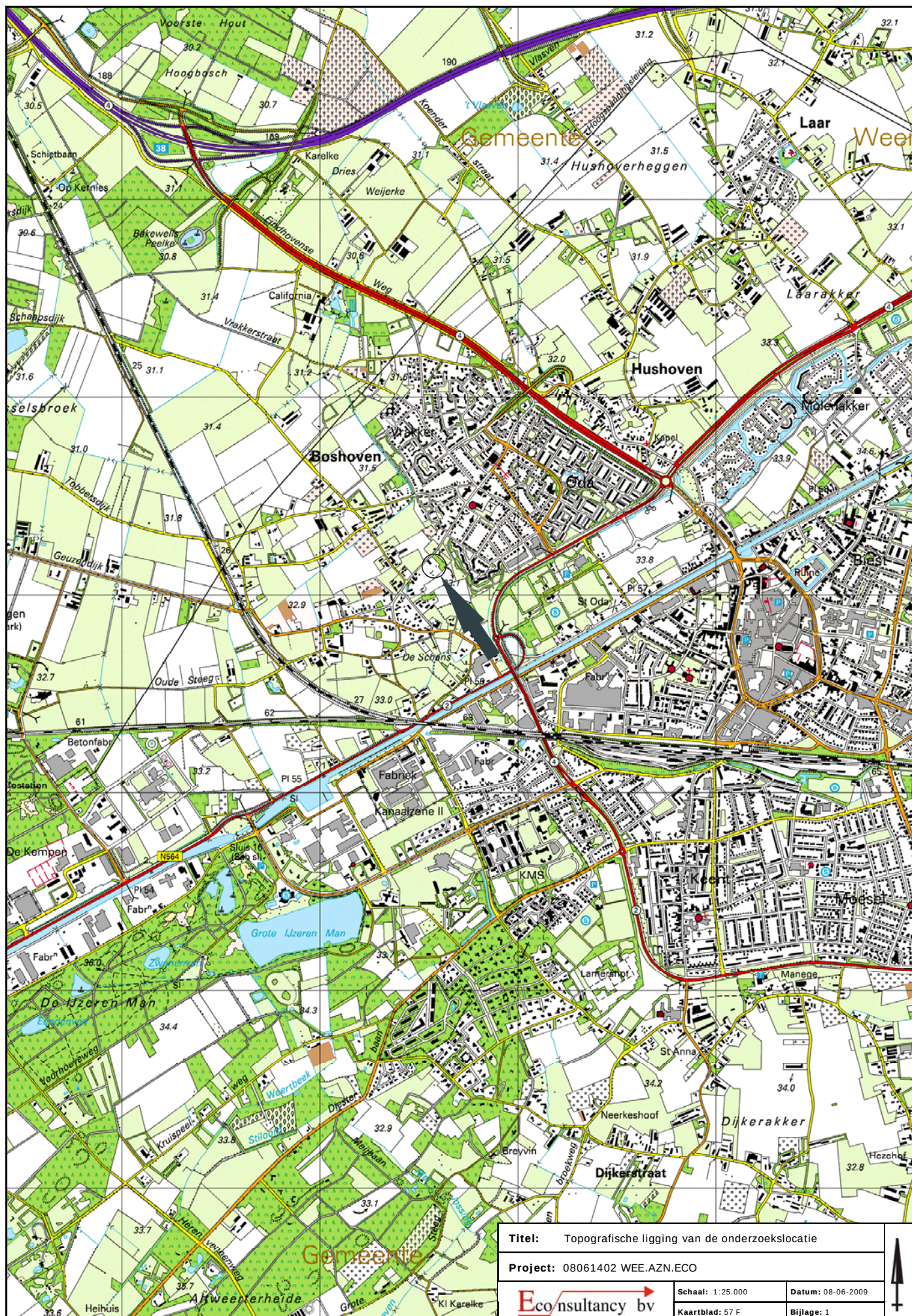
Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

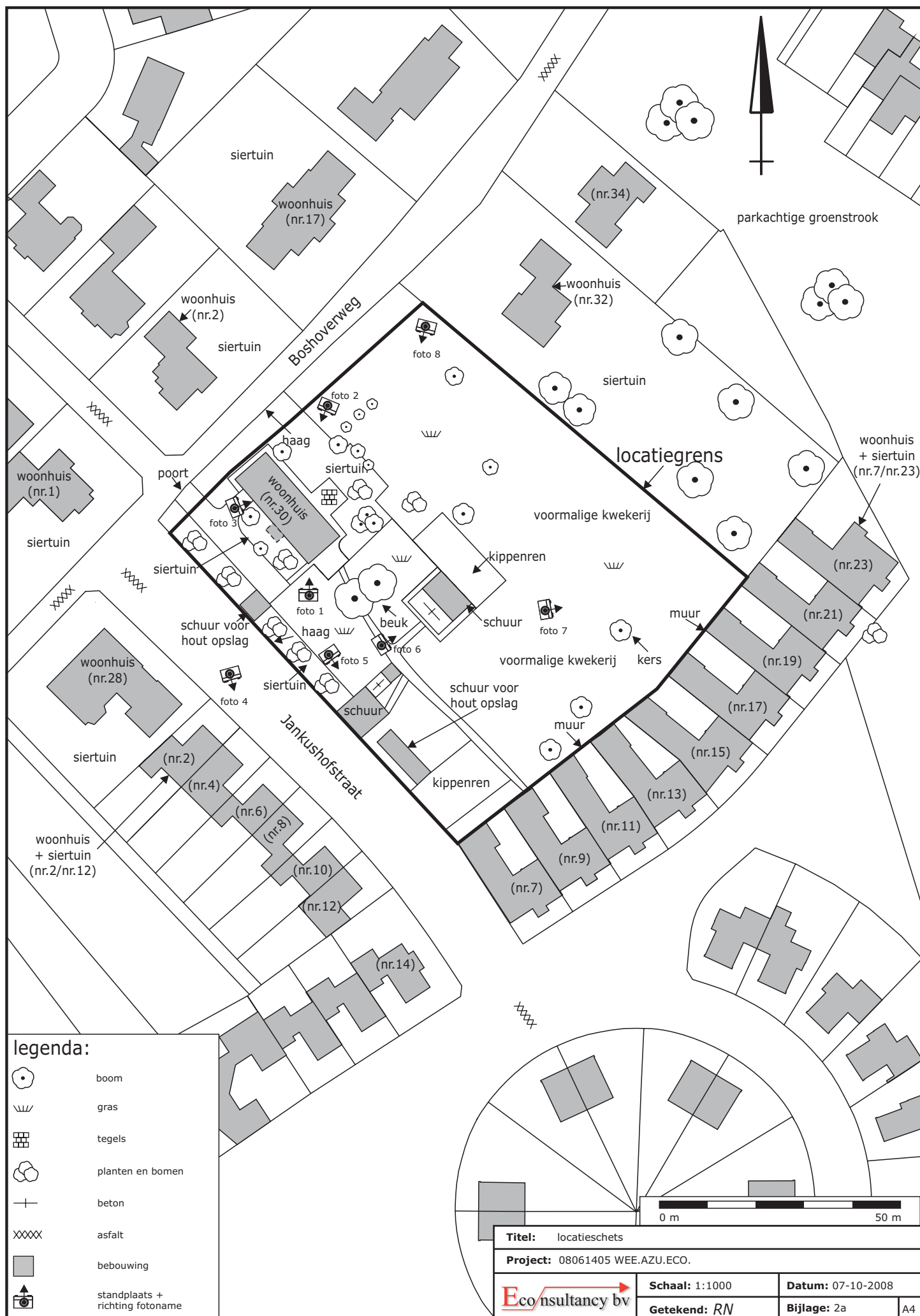
Wanneer er tijdens de sloop van het woonhuis onverhoopt meerdere vleermuizen worden aangetroffen dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige en dient er alsnog een ontheffing te worden aangevraagd.

In tabel I is een overzicht opgenomen met een beschrijving van de potentiële verstoring en de te nemen vervolgstappen per soortgroep.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	nee*	* mits verwijderen van beplanting en bebouwing buiten broedseizoen wordt uitgevoerd of indien er geen broedgeval aanwezig is op moment van ingrijpen
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	nee*	nee	nee	* hooguit een enkel incidenteel individu > 'zorgvuldig handelen'
	Foerageergebied	nee	nee	nee	-
	Vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee*	nee	nee	* aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		nee*	nee	nee	* aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 2. voorzijde van het te slopen woonhuis

Foto 2. achterzijde van het te slopen woonhuis

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. één van de weinige geschikte openingen voor gewone vleermuizen, echter zonder sporen van gebruik

Foto 4. bebouwing ten westen van de locatie met meer geschikte openingen en potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. één van de te slopen schuren, opslag van materialen

Foto 6. één van de te slopen schuren, tevens in gebruik als kippenhok

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. oostelijke gedeelte van voormalige kwekerij

Foto 8. noordelijke deel van voormalige kwekerij

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Akkerman R.W., Pahlplatz R.A.J., Veling K. 2001. Dagvlinders in Limburg. Verspreiding en ecologie 1990 – 1999. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht © Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht; De Vlinderstichting, Wageningen.
- Hermans J.T., Akkermans R.W., Mertens F., Weele J. van der & Heijligers H.W.G., 2004. Werkatlas libellen in Limburg. 2^e. inventarisatiegegevens periode 1977-2003. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizenga C.E., Verheggen L.S.G.M., Akkermans R.W., 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.vlindernet.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.